

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Warszawa, dnia 28 lipca 2023 r.

Opinia prawna w przedmiocie zatrudniania w medycznym laboratorium diagnostycznym na stanowisku technika analityki medycznej osoby ze średnim wykształceniem i tytułem zawodowym technik chemik

W świetle ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz. U. poz. 2280) osoba, która posiada średnie wykształcenie – technik chemik, nie jest uprawniona do wykonywania czynności medycyny laboratoryjnej, albowiem nie spełnia wymogów określonych w art. 4 i 5 ustawy. Regulację przewidzianą w tych przepisach uzupełnia przepis przejściowy art. 155 ust. 2 ustawy, który stanowi, że osoba, która na podstawie przepisów dotychczasowych była uprawniona do wykonywania określonych czynności diagnostyki laboratoryjnej, zachowuje te uprawnienia. W tym zakresie należy jednak wskazać, że w myśl poprzednio obowiązującej ustawy o diagnostyce laboratoryjnej osoba posiadająca średnie wykształcenie – technik chemik również nie była uprawniona do wykonywania czynności medycyny laboratoryjnej – zarówno samodzielnie jak i pod nadzorem diagnosty laboratoryjnego. W świetle powyższego należy stwierdzić, że osoba z wykształceniem średnim i tytułem zawodowym technik chemik nie jest uprawniona do wykonywania czynności medycyny laboratoryjnej.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 ustawy o medycynie laboratoryjnej minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakim powinno odpowiadać laboratorium, w tym warunki sanitarne pomieszczeń i urządzeń niezbędnych do zakresu wykonywanych badań laboratoryjnych oraz kwalifikacje personelu i kierownika laboratorium, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów. Stosownie do treści art. 164 ust. 1 ustawy do chwili wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie przywołanego w zdaniu poprzednim przepisu obowiązuje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 43 poz. 408 z późn. zm.) Przepis § 7 tego rozporządzenia stanowi, że w laboratorium zatrudnia się osoby, które posiadają kwalifikacje zawodowe odpowiadające zakresowi zadań

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

na danym stanowisku pracy. Wykaz kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy w laboratorium określa załącznik do rozporządzenia. W załączniku do rozporządzenia wskazano, że do zatrudnienia na stanowisku technika analityki medycznej niezbędne jest posiadanie tytułu zawodowego technika analityki medycznej lub tytułu zawodowego licencjata na kierunku analityka medyczna. W świetle powyższego zatrudnienie na stanowiska techniki analityki medycznej osoby z wykształceniem średnim – technik chemii, jest niezgodne z przywołanym rozporządzeniem.

Na marginesie należy zauważyć, że kwalifikacje wymagane do zatrudnienia na stanowisku technika analityki medycznej określa również rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz. U. z 2011 r. Nr 151 poz. 896 z późn. zm.). W załączniku do tego rozporządzenia wskazano, że do zatrudnienia na stanowisku technika analityki medycznej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą niezbędne jest ukończenie liceum medycznego, technikum lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technika analityki medycznej lub ukończenie szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego technika analityki lub technika medycznego analityki. Zatem również to rozporządzenie wymaga od osoby zatrudnionej na stanowisku technika analityki medycznej posiadania tytułu zawodowego technika analityki medycznej, technika analityki lub technika medycznego analityki.

Zatrudnianie w medycznym laboratorium diagnostycznym osoby, która nie posiada niezbędnych kwalifikacji do zajmowania danego stanowiska pracy jest naruszeniem przepisów rozporządzenia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne.

Zgodnie z treścią art. 118 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 991 z późn. zm.), minister właściwy do spraw zdrowia jest uprawniony do kontroli podmiotów leczniczych pod względem:

- 1) zgodności z prawem;
- 2) medycznym.

Ponieważ medyczne laboratoria diagnostyczne (z wyłączeniem laboratoriów będących jednostką organizacyjną instytutu badawczego niebędącego podmiotem leczniczym), działają w obecnym stanie prawnym jako zakłady lecznicze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, to tym samym podlegają kontroli ministra właściwego do spraw zdrowia w opisanym powyżej zakresie.

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Dodatkowo, w myśl art. 111 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, uprawnionym do kontroli podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie zgodności wykonywanej działalności z przepisami określającymi warunki wykonywania działalności leczniczej jest organ prowadzący rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Obecnie w odniesieniu do medycznych laboratoriów diagnostycznych działających w ramach podmiotów leczniczych jest nim właściwy miejscowo wojewoda. Zgodnie z treścią art. 108 ust. 2 pkt 4 tej ustawy niezastosowanie się do zaleceń pokontrolnych wynikających z kontroli przeprowadzanej przez wojewodę stanowi przesłankę do wykreślenia podmiotu leczniczego z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, odrębną przesłanką takiego wykreślenia stanowi natomiast rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności objętej wpisem. O ile wątpliwości może budzić to, czy zatrudnianie osoby o zbyt niskich niż wymagane prawem kwalifikacjach zostanie uznane przez organ uprawniony do kontroli za rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności, o tyle nie powinno budzić wątpliwości, że taki stan powinien zostać w toku kontroli oceniony jako naruszenie prawa i skutkować zaleceniem pokontrolnym doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem. Reasumując, obowiązujące przepisy wskazują podmioty uprawnione do kontroli nad medycznymi laboratoriami diagnostycznymi w zakresie zgodności ich działania z prawem, w szczególności z przepisami określającymi warunki wykonywania działalności leczniczej, które powinny reagować na informacje wskazujące na nieprawidłowości w działaniu podmiotów leczniczych (medycznych laboratoriów diagnostycznych).

Wojciech Idaszak
radca prawny

Dział Prawny
Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych

Zastrzeżenie:

Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych nie jest podmiotem dokonującym wiążącej wykładni przepisów prawa, zaś przedstawiona opinia stanowi pogląd jej autora na temat obowiązujących przepisów prawa w kontekście przedstawionego stanu faktycznego.